

શ્રી દક્ષિણામૂર્તિ બાલસાહિત્ય
પાઠપોથી ગ્રંથમાળા
નાના પાઠો
જુગતરામના પાઠો
કમળાબેનના પાઠો
વ્યાકરણપોથી
મેટા પાઠો
શબ્દપોથી
ચિહ્નપોથી
વાક્યપોથી

આવા અન્ય રસ ભરપૂર
નીચેના સેટો પણ વસાવો

હાસ્યવિનોદ ગ્રંથમાળા
ગાત્રી ગ્રંથમાળા
અવલોકન ગ્રંથમાળા
કથાનાટ્ય ગ્રંથમાળા
ચાલો પ્રવાસે ગ્રંથમાળા
પશુપક્ષી ગ્રંથમાળા
જીવનપરિચય ગ્રંથમાળા
જ્ઞાનવર્ધક ગ્રંથમાળા
રમ્યકથા ગ્રંથમાળા

આર. આર. શેઠની કંપની
સુંબઈ-૨ * અમદાવાદ-૧

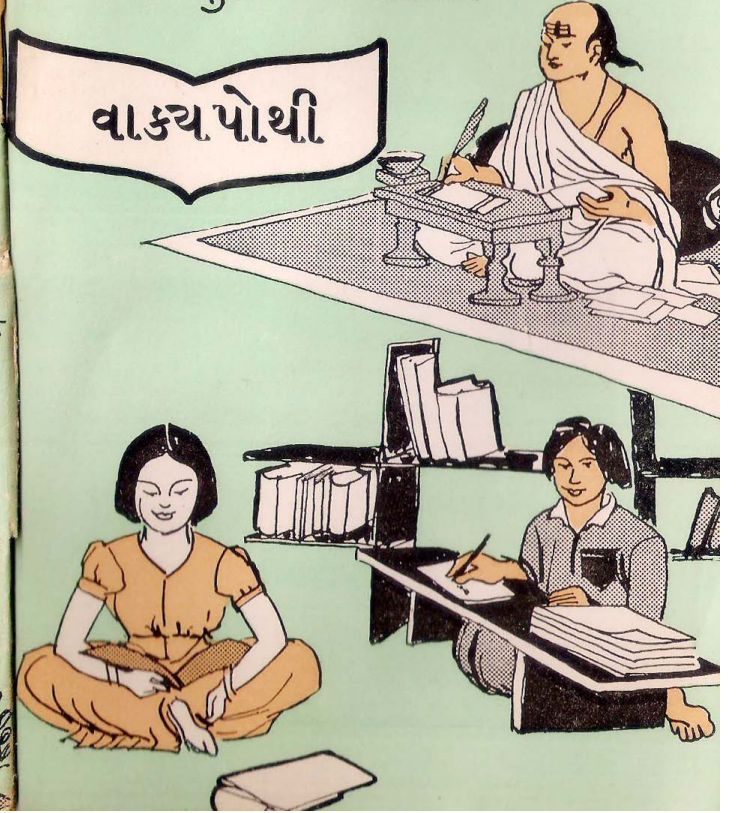
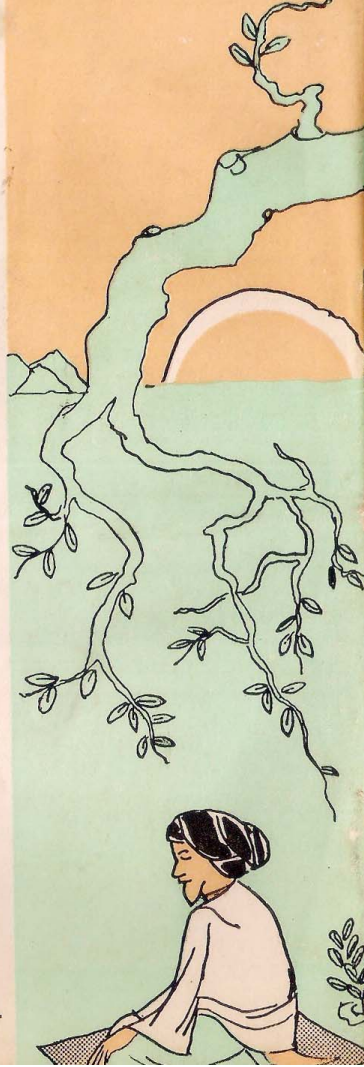
ટાઈટલ : ન્યૂ સિટી પ્રેસ, અમદાવાદ.

શ્રી દક્ષિણામૂર્તિ બાલસાહિત્ય

પાઠપોથી ગ્રંથમાળા

સંપાદકો: ગિજુભાઈ અને તારાબેન

વાક્યપોથી

શ્રી દક્ષિણામૂર્તિ જાલસાહિત્ય
સંપાદક : શ્રી ગિજુભાઈ અને તારાબહેન

પાઠપોથી ગ્રંથમાળા

●
વાક્ય પોથી

: લેખક :
ગિજુભાઈ

આર. આર. શેઠની કંપની
પુસ્તક પ્રકાશક અને વિકેતા

પ્રિન્સિપલ સ્ટ્રીટ, મુંબઈ-૪૦૦૦૦૨ : ગાંધી રોડ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧

મકાશિક
લગતભાઈ ભુરાલાલ શેઠ
આર. આર. શેઠની કંપની
મુંબઈ-૪૦૦૦૦૨ * અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧

©
મકાશિકની

પુનઃ સંપાદિત
પુનર્મુદ્રિત
ઓક્ટોબર ૧૯૭૬
પ્રત : ૧૧૫૦

સેટલું મૂલ્ય રૂ. ૧૮-૦૦
[આઠ પુસ્તકો]

મુદ્રક
બુગલદાસ સી. મહેતા
શ્રી પ્રવીણ પ્રિન્ટરી
સોનગઢ (જિ. ભાવનગર)

વાક્ય પોથી

બા, બા ! દૂધ દે.

સૂરજ બાપા તડકો કરો.

રામ રાખે તેને કોણ ચાખે ?

આપ બલા તો જગ બલા.

સંપ ત્યાં જંપ.

ઠીક છે; હવે ઓળખું છું.

રહેવા દે, ભાઈ ! રહેવા દે.

તમે જાઓ, હું હમણાં આવું છું.

છટ્ છટ્ ! દૂર હત.

છિ: છિ: ! ફેંકી દે.

કેમ ભાઈ ! આપની તબિયત હવે

કેમ છે?

વીજ ચમકી ને મેઘ ગાજ્યો.
હળ ચાદ્યું ને ચાસ પડ્યો.
ઘોડો હણુહણ્યો ને સવાર ઊપડ્યા.
વાદળાં વીંખાયાં ને સૂરજ દેખાયો.
રાત પડી ને કાળો પછેડો ચથરાયો.
વા વાયા ને વાદળ ઊમટયાં.
સૂરજ ઊગ્યો ને સોનાનાં નળિયા
થયાં.
પૂર આવ્યું ને નદીનાળાં ઊભરાયાં.
સૂસવતા વાયરા વાયા ને કડકડતી
ટાઠ પડી.
આને નવું વર્ષ બેઠું.

આને બા લાપશી રાંધવાની છે.
આને મારે ઉપવાસ છે.
આને રવિવાર હોવાથી શાળામાં
રજા છે.
આને તેા નવરાત્રિનો પહેલો
દિવસ છે.
આને મહાવીરજયંતી છે.
આને મારા આંગણામાં અમે
રંગોળી પૂરી.
આને બંદરમાં એક મોટી આગ-
બોટ આવી છે.
ગઈ કાલે અમે બધાં તળાવે ફરવા
ગયાં હતાં.

ગઈ કાલે બકરીઈદ હતી.
ગઈ કાલે મારી બાને છાણાં
લેતાં વીંછી કરડયા.
ગઈ કાલે શિવકાકીનો ઘડો કૂવામાં
પડી ગયો.
ગઈ કાલે બાપાએ મારે માટે
એક નવી ચોપડી આણી છે.
ગઈ કાલે ચાંદની સરસ ખીલી હતી.
ગઈ કાલે અમે શિખંડ ને પૂરી
જમ્યાં હતાં.
આવતી કાલે બપોરે બાર વાગે
સૂર્યત્રહણુ છે.
આવતી કાલે અમારી શાળામાં
મહારાજ સાહેબ સંધારશે.

આવતી કાલે સિનેમામાં પત્રા
દાસીની ફિલ્મ છે.
આવતી કાલે અમારી દુકાનમાં
મુંબઈથી નવો માલ આવશે.
આવતી કાલે માજી જત્રાએ
જવાનાં છે.
આવતી કાલે કન્યાશાળામાં એક
મેળાવડો છે.
દૂધ તો એક માયકા,
એર દૂધ કાયકા ?
ફૂલ તો કપાસકા,
એર ફૂલ કાયકા ?

કૂકડેકૂક, દાણા ખા, પાણી પી,
ભુર્રભટ ઊડી જશે.
નમીએ સૂરજ સુખ કરનાર.
ગણ્યા ગણાય નહિ,
વીણ્યા વિણાય નહિ,
તો ય મારા આલલામાં માય.
તારા, તારા ! તારા જેવું,
સરસ મજનું તેજ દે.
જા, જા ! તારી સાથે નહિ બોલું;
અટીકટી અબોલિયા.
ઘારી પાસે બેઠો બેઠો દૂર દૂર
જોતો હતો.
પાટો કેમ બાંધવો તે હું પણ
જાણું છું.

કેમ, આન્યા એમ ને એમ પાછા ?
પડયા યાટ ?
મારી બાએ મને સરસ વાર્તા
કહી; તને કહું ?
મને ય ગાતાં આવડે છે. જો ગાઈ
બતાવું ?
પર્વત તો કે' હિમાલય.
નદી તો કે' ગંગામૈયા.
હંસ તો કે' માનસરોવરનો.
રાજ તો કે' રામનું.
તપ તો કે' શંકરનું.
ક્રોધ તો કે' દુર્વાસાનો.

ભેખ તો કે' ગોપીચંદનો.
 સાચ તો કે' રાજા હરિશ્ચંદ્રનું.
 બાણાવળી તો કે' અર્જુન.
 ભાઈઓ તો કે' રામલક્ષ્મણ.
 ભાઈબંધો તો કે' કૃષ્ણસુદામા.
 વનવાસ તો કે' રામસીતાનો.
 ભુઓ ભાઈ! અમે યે ઊભાવડિયા
 છીએ; તમે બધાં પઢી આવો.
 આ વાઘ તો ભારે છે; મારી બકરી
 લઈ જાય છે.
 એ ભાઈ! દડો હદ બહાર ગયો;
 પાછો લાવો.
 ચાલો સરદારને પૂછીએ: “આ

કૂંડાણું બરાબર છે?”
 દ્યો, અમારા બધા ભેરુ પકડાઈ
 ગયા; એક રમત પૂરી.
 આ રામભાઈ તો દસ જાણાને
 રોકી રાખે છે!
 વનનો રાજા સિંહ.
 પંખીઓનો રાજા ગરુડ.
 દેવોનો રાજા ઈંદ્ર.
 જાણનો રાજા મગર.
 દિવસનો રાજા સૂરજ.
 રાતનો રાજા ચાંદો.
 સવારે સૂરજ સોનલાં રે વેરતા.
 રાતી ચણોઠી જેવા મારા દાંત છે.

ઈસમીસ, બેઠાબેઠી, ધબોધબ.

કોઈનું કાંઈ ખોવાય છે;

દરિયામાં ડોવાય છે.

કમુબેન ! કાગળ લખશો કે ?

હેં બાબી ! જીવારા વાવવા મારે

ઘેર આવીશ કે ?

મોટાભાઈ ! ઝટ જમવા ચાલો.

બા ! આરતી પછી પ્રસાદીમાં શું

આપું ?

બહેન ! જરા ઠંડું પાણી પિવડા-
વશો કે ?

હવે આ ગોરમાને કૂવામાં પધ-
રાવશું ?

મોંઘીબહેન ! આજે તમે જાગરણ
કરાવવા આવશો કે ?

બીબને ભાઈ ગાંડા કહે છે, તે
પોતે કેટલા ડાહ્યા છે ?

એટલું નથી સમજતું કે આ તો
વાક્ય પોથી છે ?

ધુવડ જેવું મોં કરીને શું બેઠો છે ?

પલાંઠી વાળીને સરખો બેસ.

ભલા ભાઈ ! કાગળના આ ડૂયા

જરા ટોપલીમાં તો નાખતો જા !

મોંઘડું મિયાઉં મિયાઉં કરે છે,
ખરું ?

ખરે ! જ્યાં ત્યાં થૂંકવાની કે નાક

સાફ કરવાની ટેવ બહુ ખરાબ !

તેટલાક એમ માનતા લાગે છે કે
 સાદા રહેવું એટલે ગંદા રહેવું.
 જુઓ તો ખરા, ભાઈને એક વાર
 દૂધ મળ્યું એટલે બિલાડાભાઈ
 રોજ આવવા લાગ્યા !

શોડાંએક કૂલોનો હાર કરો અને
 શોડાંએક રકાળીમાં ગોઠવો.
 એક સખત મોજી આંચું ને હોડી
 નસી જતાં તેમાં પાણી ભરાયું.
 ગઈ કાલે અમારે ત્યાં નાનાભાઈ
 મહાભારત કહેવા આવ્યા હતા.

અરે ! કૂંચી તો ઘરમાં રહી ગઈ
 ને તાળું તો દઈ દીધું !
 આ ! આ છરી મને રસ્તેથી
 જડી; શું કરશું ?
 ગામમાં ક્યાંઈ ભૂલાં પડીએ તો
 પોલીસને પૂછી લઈએ.
 ખહેન ! સૂડી માટે રોજ શોધા-
 શોધ થાય છે, તે એની જગ્યા
 જ નક્કી કરે ને ?
 કાંઈ એમ થોડું છે કે ખૂટ
 હોય તો જ પોલિશ કરવા ને
 જોડા હોય તો ગંદા પહેરવા ?

રમાબહેન રાંધીકરીને જમાડવાની
તૈયારી કરવા લાગ્યાં.

રવિવારે ચંપાબહેન સરોજને લઈને
શાંતાબહેનને ઘેર ગયાં.

દિવાળીબહેને દેવીબહેનને કહ્યું :
“આજે ભાદરવી અમાસ છે;
દેવદર્શને આવે છો કે ?”

રામબાઈને ટાઢ આવી એટલે બે
ગોઠડાં ચોઠી સૂઈ ગયાં.

ચીચીબહેને ચંપકલાલ પાસેથી
ચાર ચણેાઈના ચોવીશ ચણા
લીધા.

ઓહાહો ! પતંગિયાની કાંઈ પાંખો
છે !

અહાહા ! આ બારીમાંથી કેવો
કંડો મીઠો પવન આવે છે ?
અરેરે ! આ બિચારા જીવને કોણે
ઈભા કરી ?

હાય હાય ! હવે હું ક્યાં જઈ ?
મારું દુઃખ કોને કહું ?

અરે ! અહીંથી રોજ રોજ ગુલાબ
કોણુ તોડી જતું હશે ?

અરે રામ ! આ સઘળું કોણે
બગાડ્યું હશે ?

રાત્રે વરસાદ વરસ્યો ને સવારે
ધરતી લીલીછમ થઈ.

દેડકાએ આજે રાત આખી મધુર
સંગીત કર્યું.

તીણા સ્વરે તમતમે

તમરાં અસંખ્ય.

વનમાં ઓલે ઝીણા મોર,

કોયલરાણી કલોલ કરે રે લોલ.

આ કાંઠે ગંગા ને ઓલે કાંઠે જમના.

અકાશમાંથી ઘોઘમાર વરસાદ તૂટી

પડ્યો ને આરેકાર ધરતી પાણી

પાણી થઈ રહી.

દેવાલયોમાં ઘંટનાદ થયો અને
આરતી શરૂ થઈ.

નોખત ગડગડતી હતી.

નેળાં ફરકતાં હતાં.

રાજા લડવા જતો હતો.

ભાંગતી રાતે ભજનની ધૂન જામી.

ભાંગતી રાતે ભગત ઊઠ્યો.

આઠમની અજવાળી રાતે શેરીએ

શેરીએ ગરબી લેવાતી હતી.

અગ્નિમાં ઘી હોમી બ્રાહ્મણો ઊંચા

સ્વરે મંત્ર બાણવા લાગ્યા.

અમારા ગામમાં દરેક શુક્રવારે
ભૂંજેલા ચણા વેચાય છે.

પીંજરો રૂ પીંજે છે ત્યારે તાત
ઢેં... ઢેં, ઢેં ઢેં બોલે છે.

લીલાંછમ ખેતરોમાં ચરતી ગાયો
એ.... પણે દેખા....ય.

પે...લો ઊંભો રવલો ધનાણી
પેલી કરાડ ઉપર ડાંગ લઈને
કાલે મારે વહેલાં ઊઠવું છે; મને
જગાડજો, હો ?

ઝટ કરો, ઝટ કરો, ગાડીનો વખત
થઈ જાય છે.

મારી ગાય તો તુજને હળી,
તુજને હો'વા દે.

આવી રૂડી અજવાળી રાત
રાતે તે રમવા નીસર્યાં રે
માણુરાજ !

કોઈ રાતે દૂધનાં ડેકે સરોવર
કોઈ રાત તારા વરસાય.

માજી તું તો પાવાની પટારાણી
ભવાનીમા કાળકા રે લોલ !

અગર ચંદનની રાત,
તારોડિયો તે ક્યારે ઊગશે.

તાનસેન મોટો ગવૈયો.

અકબર મોટો બાદશાહ.
સતી મોટી રાણકદેવી.
શ્રીકૃષ્ણની ગીતા.
વ્યાસનું મહાભારત.
વાલ્મીકિનું રામાયણ.
શિવાજીએ રાજ સ્થાપ્યું અને
ગોબ્રાહ્મણનું પાલન કર્યું.
નિવૃત્તિ, જ્ઞાનદેવ,
સોપાન, મુક્તાબાઈ
એકનાથ, નામદેવ,
તુકારામ, તુકારામ !

કાજી કચું દુબલે
કે' સારે ગાંવકી ફિકર.
રાજા હું રે પનોતી,
મારે નાકે નિર્મળ મોતી.
આમ કટક, જામ કટક,
જામ ચડયા ઘોડે;
સોનાની પાઈ દોડે.
પોપટ આંબાની ડાળ,
પોપટ સરોવરની પાળ,
પોપટ ટૌકા કરે !
રામ લક્ષ્મણ જાનકી,
જે બોલો હનુમાનકી.

વડની ડાળે બેઠા બેઠા હું કાળી
 કોયલ સાંભળું છું.
 નદીકાંઠે બેઠાં બેઠાં ભરવાડે મીઠી
 બંસી છેડી.
 ઝાડે ચડી ગામાએ નજર નાખી કે
 આટલામાં ક્યાંઈ પાણી છે?
 પાંચ પારેવાં ધૂમતાં, પારેવા લ્યો.
 લીલુડાં પાનનો આંબલો,
 એની ડાળખી નમી નમી જાય;
 ડાળે ને ડાળે સૂડા ભણે.
 મગ મગ જેવડા મોગરા રે;
 ફૂલવાડીના મોગરા રે!

જમીને હું મારી બાએ ટાંગેલા
 રૂમાલથી હાથ લૂછું છું.
 બાપાએ નાખેલી ખીંટી ઉપર જ
 અમે કપડાં મૂકીએ છીએ.
 અમારા ઘરમાં જોડા સાફ કરીને
 ગોઠવીને મૂકવાનો રિવાજ છે.
 જો ભાઈ! આ પ્યાલો પાણી પીવા
 માટે છે, ને આ ટૂબી પાણી
 કાઢવા માટે છે.
 લ્યો, તમે તો બબ્બે વાર હાથ
 ધુએા છો; જમવા બેસતી
 વખતે ને જમીને ઊઠતી વખતે!

દૂધના દૂધમાં ને પાણીના પાણીમાં.
હિંમતે મરદા તો મદદે ખુદા.
અપાડે ઝીણી ઝૂંકે વીજળી,
મધુરા શા મોર બોલે રે ક્ષોલ.
રે મોહન મોરલી વગાડી
કાઈ તાનમાં રે.
ગણપતિજી કહે છે,
મારે જનોઈનો જોટો;
હનુમાનજી કહે છે,
મારે વર્ણરકછોટો.
મેરે તો ગિરિધર ગોપાલ,
દૂસરો ન કોઈ.

વિક્રમ રાજ રાજ ચલાવવામાં
તેમ જ લડવામાં કુશળ હતા.
માના આશીર્વાદ લઈ શંકરાચાર્ય
ભગવાં પહેરી ચાલી નીકળ્યા.
ધનુર્ધારી અબુને એકમન કરી
મત્સ્યવેધ કર્યો.
શંકરને પામવા સારુ ઉમાએ
ઘોર તપ આદર્યું.
હારીને શરણે આવેલા દુરમન
ઉપર તો કાયર હોય તે જ
હાથ ઉગામે.

શું બાઈની આંગળીઓ,
જાણે ચોળા-મગની શિંગો !
છે ને કાંઈ બાઈનેા કાંદો,
જાણે પૂનમનેા ચાંદો !
જુઓ તો બાઈ એના નાકની ઢાંડી,
જાણે દીવડિયે શગ માંડી ?
જોઈ લ્યો એના વાંસાનેા વળાકો,
જાણે સરપનેા સળાકો !
ઘડી છે ને કાંઈ દીનાનાથે કે
ઘડીઘડીને હાથ ધોઈ નાખ્યા !
આ જાય પેલી હંસા, ધીમે ધીમે
જાણે હાથણી ચાલી.

ભીમડો ભાથી એવો બૂળકો કે
જાણે બીજે ભીમ !
રામસિંહ પરમારની પ્રતિજ્ઞા એવી
કે જાણે ભીખપ્રતિજ્ઞા !
શવજી કારીગર એવો કે જાણે
બીજે વિશ્વકર્મા !
ચંપકનું ગાન તો એવું, કે જાણે
બીજે તાનસેન !
રૂપસુંદરીનાં એવાં રૂપ કે જાણે
ઈંદ્રના ઘરની અપ્સરા !
દાજની ઘોડી તે કાંઈ એવી કે
જાણે ઊડણપાવડી !

દવા તે કાંઈ કડવી,
 કડવી કડવી ઝેર જેવી !
 દાળ તે કાંઈ તીખી,
 તીખી તીખી ભડકા જેવી !
 કોયલ તે કાંઈ કાળી,
 કાળી કાળી મેશ જેવી !
 શી મજની ચાંદની છે !
 ઘોળી ઘોળી દૂધ જેવી.
 કેંવાં ઘોળાં ઘોળાં કપડાં છે !
 રૂપાળાં બગલાની પાંખ જેવાં.
 શારુના પગનાં તળિયાં કાંઈ છે;
 ગુલાબી ગુલાબી ગુલાબ જેવાં !

રામે સીતા અને લક્ષ્મણ સાથે
 પંચવટીમાં નિવાસ કર્યો.
 ભગવાન શ્રીકૃષ્ણની પરમ દાસી
 કુબ્જા હતી.
 હરિશ્ચંદ્રનું સત છોડાવવા માટે
 ઋષિ વિશ્વામિત્રે ઘણા ઘણા
 પ્રયત્નો કર્યા.
 સાવિત્રીએ ત્રણ દિવસ ઉપવાસ
 કર્યા ને ચોથે દિવસે તે સત્ય-
 વાન સાથે જંગલમાં ગઈ.
 અઘોર જંગલમાં એકાંત સ્થળે
 બાળક ધ્રુવ તપશ્ચર્યા કરે છે.

શ્રીમદ્ ભાગવત વૈષ્ણવોનો મહાન
ગ્રંથ છે.

મુસલમાનોનો પવિત્ર ગ્રંથ કુરાને
શરીફ છે.

ખ્રિસ્તીઓનો પવિત્ર ગ્રંથ તે બાઈ-
બલ છે

ચૈતન્ય બંગાળામાં થઈ ગયા.

જ્ઞાનદેવ મહારાષ્ટ્રમાં થયા.

સમર્થ ગુરુ રામદાસ પણ મહા-
રાષ્ટ્રના જ.

મહાત્મા ગાંધીજી કાઠિયાવાડના
પોરબંદરના હતા.

વહેલી સવારમાં તપોવનના ઋષિ-
કુમારો વનમાં ફળફૂલ વીણવા
ગયા.

મા વિનાનું હરણનું બચ્ચું શકુન્તલા-
ની સોનેરી સાડીનો પાલવ
પકડી વન તરફ ખેંચે છે.

કુંજવનની મલિકા અને માધવી
પોતાનાં કૂણાં પાન હલાવીને
શકુન્તલાને પાછી બોલાવે છે.

વનના દેવોને પ્રણામ કરી, તાત
કણવને નમન કરી, શકુન્તલા
રાજનગર તરફ ચાલી.

વિદ્યાદાયી સરસ્વતી માતાને હું
પ્રણામ કરું છું.

પ્રાણુદાતા સૂર્ય ભગવાનને અર્ધ્ય
આપું છું.

શુદ્ધિકર્તા અગ્નિદેવને નમું છું.

જલનિધિ સમુદ્રદેવને પૂજું છું.

જીવનદાયી ગાયમાતાને નમસ્કાર
કરું છું.

પ્રેમસાગર મારી માતાને ચરણે
પડું છું.

આપણી માતા ભારતમાતાને હું
દંડવત કરું છું.

સર્વદમને સિંહના બચ્ચાને કહ્યું :

“ મોં ફાડ, મોં ફાડ ! મારે તારા
દાંત ગણવા છે. ”

સોનાની સાંજે સોનાનો રથ રાજાને
રાજમાં લઈ ગયો.

અંધારી ઝોરડીમાં બેઠેલો કેદી
વિચાર કરે છે : “ જીવ જાય
તો પણ માથું નથી જ નમાવવું. ”

એ લીપણ કાળી રાતે માંદાના
ખાટલા પાસે બેઠી બેઠી એક
માતા કહે છે : “ હે ભગવાન !
મારું બાળ જીવશે ? ”

વિન્યાબહેન ! શાકનો કચરો પેલા
 ટોપલામાં જ નાખીએ કેમકે
 આમ ફળિયામાં નાખીએ તો
 તે સડે ને ગંધાય; અને આંગણું
 ખરાબ લાગે એ વળી વધારે.
 મોંઘીબહેને ઉંદર પકડવા રાત આખી
 મહેનત કરી, ત્યારે સવાર પડતાં
 ઉંદરિયામાં એક નાની એવી
 ઉંદરડી મળી; પણ રતુએ એની
 ભૂલથી દોરી ખેંચી ને જાળી
 ઊઘડતાં ઉંદરડીબાઈ નાસી ગયાં !

રાગથી પિડાતા એક માણસને
 જોઈને કુમાર સિદ્ધાર્થનું હૃદય
 ખૂબ દુભાયું.
 એક સો આઠ વખત કોઈ યવન
 એકનાથ મહારાજ પર થૂંક્યો
 તોપણ તેઓ શાંતિ રાખી ફરી
 ફરીને નાહી આવ્યા.
 ખારણે સાક્ષાત્ શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન
 આવી ઊભા રહ્યા ત્યારે પણ
 ભક્ત પુંડલીકે માતાપિતાની
 સેવામાં હોવાથી ભગવાનને
 ઊભા રહેવાને માત્ર એક ઇંટ
 આપી સત્કાર કર્યો.

માણુસો કહે : “આ વરસાદ તે કેવો ગાંડો છે કે જ્યારે જોઈએ છીએ ત્યારે આવતો નથી, ને નથી જોઈતો ત્યારે પડ્યા જ કરે છે !”

વરસાદ કહે : “આ ભલા માણુસો તે કેવો ગાંડો છે કે હું જ્યારે નથી આવતો ત્યારે કહે છે આવ આવ; ને જ્યારે હું આવું છું ત્યારે કહે છે કે હવે તો જાય તો સારું, હવે તો જાય તો સારું !”

લક્ષ્મીચંદે બંધ કરેલ હાટડી ફરી વાર ઉઘાડી ને જુએ છે ત્યાં તો દીવો બળતો રહી ગયેલો અને પૈસાની પેટી વાસેલી જ નહિ !

જોકે હું રહું છું તો શહેરમાં, તો પણ કોઈ કોઈ વાર તો મને એમ જ થઈ જાય છે કે આ ધાંધલ ને ધમાલ, અને આ દોડાદોડ ને ધમાધમીમાંથી ભાગીને કોઈ શાંત એકાંત પહાડના કોઈ ઊંચા શિખર ઉપર ચડીને બેસું.

કઠિયારાને મેં ઘણું ઘણું કહ્યું કે
ભાઈ! આ જંગલ ભયંકર છે,
ત્યાં મોટા મોટા સિંહ ને વાઘ
રહે છે, એક જંગલી હાથી તો
મહા કૂર છે, ને ઝેરી સર્પ તો
સંખ્યાબંધ છે; ત્યાં જવામાં
સાર નથી. પણ તે તો માન્યા
વગર કુહાડી લઈને લાકડાં
કાપવા એ જંગલમાં ગયો ને
ફડાફડ લાકડાં તોડવા લાગ્યો;
પણ ત્યાં તો પાંચ હાથ લાંબો
ને કાંડા જેવો જાડો સાપ તેને
કરડ્યો ને તે મરી ગયો.